

2023-10-17

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: SOCN-2023-00329

Idéburet offentligt partnerskap mellan Nacka kommun och Föreningen mot våld i nära relation Nacka/Värmdö

Förslag till beslut

Socialnämnden beviljar Föreningen mot våld i nära relation Nacka/Värmdö finansiering genom idéburet offentligt partnerskap, IOP, med 1 300 000 kronor årligen i tre år från och med januari 2024.

Sammanfattning

Föreningen mot våld i nära relation Nacka/Värmdö har sedan 2013 haft en överenskommelse med Nacka kommun om att ansöka om verksamhetsbidrag årligen för sin verksamhet SamtalsForum. Verksamheten är en öppen verksamhet som vänder sig till våldsutsatta personer och barn och erbjuder stöd, kvalificerat kontaktmannaskap och samtalsgrupper för barn och unga. Verksamheten har en god samverkan med kommunen sedan många år och den utökas årligen med fler och fler nackabor som vänder sig till verksamheten för stöd. Fördelarna med att teckna ett idéburet offentligt partnerskap, IOP med föreningen är bland annat en möjlighet till uppföljning av effektmål och utveckling av samverkan mellan föreningen och kommunen.

Socialnämnden föreslås bevilja Föreningen mot våld i nära relation Nacka/Värmdö finansiering genom IOP, med 1 300 000 kronor årligen i tre år från och med januari 2024.

Ärendet

Idéburet offentligt partnerskap

Ett idéburet offentligt partnerskap, IOP, är en överenskommelse om samverkan mellan offentlig och idéburen sektor i syfte att uppnå ett visst allmännyttigt samhällligt mål. Idéburna organisationer besitter ofta specialistkunskaper som är viktiga för att möta förändringar och problem i samhället och det är därför av vikt att offentliga verksamheter samverkar med dessa organisationer för att få ta del av deras kunskaper. Partnerskapet ska bygga på ett gemensamt intresse för samverkan där båda parter är engagerade och bidrar till samverkan och utveckling mot samma mål. Målet ska vara allmännyttigt och inte bestå av färdiga lösningar eller tjänster som kan köpas. Båda parter ska bidra med resurser till verksamheten.

Föreningen mot våld i nära relation Nacka/Värmdö

Föreningen mot våld i nära relation i Nacka/Värmdö, i dagligt tal kallad Kvinnojouren nedan benämnd som KJ, bildades 1995 och är en ideell förening som är politiskt och religiöst obunden. Föreningen arbetar mot våld i nära relationer och verkar för ett jämställt samhälle fritt från våld. Föreningen har en öppen mottagning för hot- och våldsutsatta vuxna och deras barn som kallas SamtalsForum. Det är för SamtalsForum som föreningen ansökt om verksamhetsbidrag sedan 2013. KJ erbjuder särskilt stöd till barn på SamtalsForum. Verksamheten hos KJ är kostnadsfri och vill vara så fortsatt då familjerna ofta saknar ett socialt nätverk och ekonomi, vilket gör föreningens stöd till nackaborna extra betydelsefullt i den utsatta situation de befinner sig i och möjlighet till anonymitet finns. De personer som kommer till mottagningen har ofta en omfattande problematik och samtalen sker ofta tillsammans med tolk. Mottagningen arbetar också med stöd till anhöriga och vänner som uppfattat att våld förekommer mot en närstående. De personer som tar del av föreningens insatser har årligen ökat och de som vänder sig till föreningen uppvisar en mer och mer omfattande problematik.

Föreningens insatser:

- *Kris- och stödsamtal:* Efterfrågan är hög och ofta behöver de stödsökande ha många samtal under lång tid.
- *Rådgivning via telefon, e-post och chat:* Samtalen handlar ofta olika typer av hot- och våldssituationer samt separations- och vårdnadstvister.
- *Samtal med anhörig:* Stöd till anhöriga som önskar kunskap kring bemötandet av våldsutsatt närstående.
- *Barnverksamhet:* barnen ges möjlighet att bearbeta sina upplevelser i samtal genom samtalsmodellen ”Trappan” som är utarbetad av Rädda Barnen. För de barn där ”Trappan” inte passar används modellen ”Här och nu-samtal”. Den vuxna lyssnar på barnet och bekräftar hur barnet har det samt erbjuder hopp om framtiden.
- *Medföljning:* Kvinnor erbjuds medföljning till bland annat socialtjänst, polis, domstol eller olika vårdinstanser.
- *Kvalificerat kontaktmannaskap.*
- *Motivering till andra stödinsatser:* till exempel för våldsutövare som hänvisas till mottagningen Alternativ till våld, ATV, inom kommunens egen produktion.

Från 1 januari till och med augusti 2023 har 195 personer kommit till KJ. 43 kvinnor har hittills under året blivit beviljade insatsen kvalificerat kontaktmannaskap, förmedlade via Nacka kommuns våld i Nära relation-team. Hittills har 55 personer tagit kontakt med KJ på eget initiativ. Totalt sju män har också vänt sig till mottagningen. Till och med augusti 2023 har två barn eller unga genomgått samtalsserie enligt Trappan-modellen och fyra barn eller unga fått ”här och nu-samtal”.

I och med samverkansavtal genom IOP ges socialnämnden större möjlighet till uppföljning av effektmålen. Effektmålen följs upp genom samverkansmöte mellan

beställare och leverantör minst en gång per år och löpande per tertial genom statistik över antal stödsökande, antal barn och unga som fått ta del av insatser och antal kvalificerade kontaktpersonsinsatser samt resultat av uppföljning efter avslutad insats.

Omvärldsbevakning

Det finns i Nacka inga andra frivilliga föreningar som bedriver samma arbete som Föreningen mot våld i nära relation Nacka/Värmdö, så det är inte en konkurrensutsatt verksamhet. I den överenskommelse som finns mellan välfärd samhällsservice, VSS, och barn- och familjeenheten ingår arbete med våldsutövare och våldsutsatta på ATV-mottagningen. Det är dock betydligt färre våldsutsatta som väljer att vända sig till VSS i jämförelse med de som vänder sig till kvinnojouren, 98 respektive 275 personer, år 2022. 60 av de 98 som vänt sig till ATV är våldsutövare, resterande 38 personer är våldsutsatta.

Värmdö kommun har sedan januari 2022 ett samverkansavtal genom IOP med föreningen.

Av Nacka kommuns jämförelsekommuner så har Sollentuna ett IOP med Sollentuna kvinnojour sedan januari 2022 och planerar att ta fram IOP även för tjejjouren. Danderyd och Täby kommuner har ett gemensamt samverkansavtal med Danderyd/Täby kvinnojour. Då denna kvinnojour även erbjuder skyddat boende så avvaktar kommunerna att teckna IOP till dess att "Ett fönster av möjligheter" träder i kraft. Tyresö kommun har inte ett IOP med kvinnojouren utan stöttar via verksamhetsbidrag. Solna kommun och Lidingö Stad har inte inkommit med svar.

Motivering till beslut

Både socialnämnden och äldrenämnden har efterfrågat andra former av finansiering till vissa verksamheter i kommunen. Det handlar om verksamheter som är stabila, årligen återkommande verksamhetsbidragsmottagare och föreningar som bedriver verksamhet som fungerar som viktiga komplement till den verksamhet som bedrivs av kommunen. Det rör bland annat KJ.

Att ge bidrag genom ett IOP med just kvinnojourer anses tillåtet enligt 2 kap 1 § kommunallagen. En överenskommelse om samverkan i form av IOP möjliggör också för kommunen att få en ökad insyn i verksamheten, kunna följa upp och påverka, utan att för den skull detaljstyra.

Även KJ har under de senaste åren efterfrågat möjligheten till en annan form av finansiering.

Barn- och familjeenheten har ett bra samarbete med föreningen och hänvisar ofta nackabor till KJ. Likaså hjälper föreningen många kvinnor och några män att ansöka om andra insatser, till exempel de riktade till våldsutövare via ATV-mottagningen, då KJs

aktiviteter inte räcker till. Föreningen mot våld i nära relation Nacka/Värmdö utför ett mycket värdefullt arbete genom stödet till personer som utsatts för våld i nära relation.

Ekonomiska konsekvenser

Enligt socialtjänstlagen 5 kap 11§ har varje kommun ett ansvar för att ge stöd till brottsoffer och deras anhöriga när de bedöms behöva det. I lagen nämns särskilt kommunernas ansvar för att ge stöd till våldsutsatta kvinnor och deras barn. Föreningen mot våld i nära relation Nacka/Värmdö stödjer och hjälper kvinnor, barn och män som utsatts för våld och är ett viktigt komplement till det stöd som sociala omsorgsprocessen erbjuder. Förslaget med finansiering genom IOP till föreningen innebär samma ekonomiska konsekvens som om föreningen sökt och fått verksamhetsbidrag årligen. På detta sätt möjliggörs för kommunen att planera för utgiften även kommande budgetår. Ersättningen om 1 300 000 kronor årligen i tre år ligger inom budgetram för verksamhetsbidrag.

Konsekvenser för barn

Barn och unga gynnas av en god samverkan mellan kommunen och föreningen mot våld i nära relation Nacka/Värmdö. Barn och unga är en sårbar grupp på många olika sätt och det är viktigt för deras välmående och utveckling att de får rätt stöd när de är i behov av det. Särskilt gäller det när de vistas i miljöer där våld i nära relation förekommer. Enligt statistik från Nationellt centrum för kvinnofrid från 2021, har 10 % av alla barn någon gång upplevt våld i hemmet, 5 % har gjort det ofta. I Barnkonventionens artikel 19 står att läsa att alla barn ska skyddas från alla former av våld. Föreningen mot våld i nära relation i Nacka/Värmdö har en anpassad barnverksamhet där alla barn som upplevt - eller blivit utsatta för - våld får professionellt stöd och hjälp. Barn som utsatts för våld i nära relationer får genom föreningen stöd och skydd genom samtal, både för egen del och genom att den utsatte föräldern får stöd.

Bilagor

Bilaga 1. Samverkansavtal genom IOP

Karin Kollberg
Social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret

Pernilla Majlöv
Kvalitetsutvecklare, Kvalitet IFO
Barn- och familjeenheten